

ARBOGA KOMMUN

Plan för krisberedskap, civilt försvar och säkerhetsskydd 2023–2026

Innehåll

1	Inledning	3
1.1	Fastställande och uppföljning.....	3
1.2	Organisation och ansvar.....	3
2	Mål och inriktning	4
3	Övergripande arbete	4
4	Övergripande process för risk- och sårbarhetsanalys	7
5	Kommunens geografiska områdesansvar	8
6	Inriktning på arbetet under mandatperioden	9
	Krisberedskap	9
	Civilt försvar:	9
	Säkerhetsskydd:.....	10
	Sammanfattning.....	10

1 Inledning

Styrdokumentet beskriver kommunens övergripande inriktning och prioriteringar för arbetet med krisberedskap, civilt försvar och säkerhetsskydd för perioden 2023 – 2026. Det syftar även till att stärka den kommunala styrningen av arbetet så att styrelsen, nämnder, bolag och förbund är involverade i processer och beslut. Syftet är vidare att beskriva hur kommunen avser att fullfölja det åtagande som beskrivs i *Förlängd och justerad överenskommelse för kommunernas krisberedskap 2023 (MSB 2022 – 15507, SKL 2022/00754)* dvs förlängning av *Överenskommelse om kommunernas krisberedskap 2019–2022 (MSB 2018 - 09779, SKL 18/03101)* och i *Överenskommelse om kommunernas arbete med civilt försvar 2018 – 2020 med revideringar till och med 2023 (MSB 2022 – 15507, SKL 2022/00754)*.

1.1 Fastställande och uppföljning

Kommunfullmäktige fastställer styrdokumentet under mandatperioden. Kommunstyrelsen ansvarar för att uppföljning och utvärdering genomförs. Styrdokumentet följs upp under första kvartalet varje år i samband med kommunuppföljningen som årligen redovisas till Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) samt Länsstyrelsen Västmanland. Åtgärder i detta dokument bryts ner till förvaltningar, bolag och förbund, se tabell under 3. *Övergripande arbete*.

1.2 Organisation och ansvar

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för det interna säkerhetsarbetet och säkerhetsskyddsfrågorna enligt säkerhetsskyddslagen (2018:585) och säkerhetsskyddsförordningen (2021:955). Kommunstyrelsen ansvarar för kommunens uppgifter enligt lagen (2006:544) om kommuners och regioner åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap, förordning (2006:637) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap samt lagen (1992:1403) om totalförsvar och höjd beredskap. Beredskapssamordnaren och säkerhetssamordnaren i Västra Mälardalens Kommunalförbund har till uppgift att övergripande driva och samordna krisberedskaps- och säkerhetsskyddsfrågorna i Arboga kommun. Beredskapssamordnaren och säkerhetssamordnaren utses även till biträdande säkerhetsskyddschef i kommunen.

2 Mål och inriktning

Kommunen har ett ansvar för att värna liv, hälsa, trygga livsnödvändig försörjning och att samverka för att grundläggande värden och samhällsviktiga funktioner upprätthålls. Kommunen ska arbeta för att minska risken för att oönskade händelser inträffar, för att reducera konsekvenserna om något ändå inträffar och för att ha en god förmåga att hantera samhällsstörningar. Kommunen ska även uppnå en grundläggande förmåga till civilt försvar.

Kommunfullmäktiges mål är att Arboga är tryggt och inkluderande. De platser och miljöer som utgör vår vardag och fritid ska upplevas som trygga och är en viktig del i ett attraktivt Arboga. Upplevelsen av att bo i en trygg kommun är en stark tillväxtfaktor och också avgörande för livskvaliteten.

Det behövs förebyggande och främjande insatser för att stärka den sociala hållbarheten för den enskilde individen och för samhället. Förskolor och skolor och andra miljöer ska präglas av trygghet. Genom en starkare social sammanhållning skapas en ökad känsla av trygghet.

Utifrån kommunfullmäktiges mål att Arboga är tryggt och inkluderande, så är den övergripande inriktningen att Arboga kommuns verksamheter, helägda bolag och förbund som bedriver samhällsviktiga verksamheter samt de verksamheter som utgör viktiga stödfunktioner för dessa ska arbeta med kontinuitetshantering. Detta för att skapa en robusthet i kommunen samt för att samordna arbetet med krisberedskap, civilt försvar och säkerhetsskydd. Kommunens risk- och sårbarhetsanalys, RSA syftar till att öka riskmedvetenheten och förmågan att förebygga samt hantera risker i kommunen, samt för att bidra till en samlad riskbild i kommunen, länet och riket. Resultatet från risk- och sårbarhetsanalysen samt erfarenheter från inträffade händelser ska tillvaratas genom att fungera som underlag för utbildnings- och övningsplan och för att stärka förmågan och minska sårbarheten generellt i kommunen. Utbildning och övning är viktiga delar i arbetet med att stärka den generella krishanteringsförmågan i kommunen. Riskanalysen och tillhörande åtgärdsförslag ligger som sekretessbilagor till RSA. Kommunens fokusområden återfinns i avsnitt 6. *Inriktning på arbetet under mandatperioden.*

3 Övergripande arbete

Arbetet med krisberedskap, civilt försvar och säkerhetsskydd ska i så stor utsträckning som möjligt integreras i det ordinarie arbetet (se

längre ner om principer). För helägda bolag och förbund bör detta framgå av ägardirektiv och förbundsordning.

Inriktningen för hela Arboga kommuns verksamheter, helägda bolag och förbund är att de:

- **medverkar** i kommunens arbete inom krisberedskap och civilt försvar,
- arbetar med **kontinuitetshantering** inom samhällsviktiga verksamheter samt inom de verksamheter som utgör viktiga stödfunktioner för dessa,
- **ställer sina resurser till förfogande** vid; en samhällsstörning, extraordinär händelse och ytterst vid höjd beredskap,
- **säkerställer** att krav på krisberedskap och totalförsvarsplanering beaktas i upphandling som gäller samhällsviktig verksamhet,
- **följer säkerhetsskyddslagen.**

Beslutas av	Dokument	Uppföljning
Kommunfullmäktige	Plan för krisberedskap, civilt försvar och säkerhetsskydd	Varje mandatperiod
Kommunstyrelsen	Följer upp och utvärderar plan för krisberedskap, civilt försvar och säkerhetsskydd	Varje mandatperiod
Kommunstyrelsen	Krigsorganisationsplan	Varje mandatperiod <i>Arbetas fram under perioden.</i>
Kommunstyrelsen	Krisledningsplan	Varje mandatperiod
Kommunstyrelsen	Kommunikationsplan vid kris	Varje mandatperiod
Kommunstyrelsen	Utbildnings och övningsplan	Varje mandatperiod Uppföljning varje år
Kommunstyrelsen	Risk-sårbarhetsanalys	Varje mandatperiod Uppföljning varje år
Kommunstyrelsen	Instruktion för kommundirektör avseende dennes roll i arbetet med krisberedskap	Varje mandatperiod

Nämnd	Krisledningsplan för nämnden	Varje mandatperiod
Nämnd	Uppföljning av kontinuitetshantering	Varje år
Förvaltning	Uppföljning av kontinuitetshantering	Varje år
Bolag	Krisledningsplan	Varje mandatperiod
Bolag	Uppföljning av kontinuitetshantering	Varje år
Kommunalförbund	Krisledningsplan	Varje mandatperiod
Kommunalförbund	Uppföljning av kontinuitetshantering	Varje år

Arboga kommuns krishantering bygger på ett samspel mellan kommunens verksamheter, bolag, kommunalförbund och övriga aktörer i samhället. Tre principer är vägledande för Arboga kommuns krishantering:

- *Ansvarsprincipen* - De som ansvarar för en verksamhet under normala förhållanden har ansvaret också under en kris-situation. Det ingår även att initiera och bedriva samverkan
- *Likhetsprincipen* - Under en kris ska organisation och lokalisering så långt som det är möjligt fungera på samma sätt som vid normala förhållanden
- *Närhetsprincipen* - En kris hanteras där den inträffar, av de närmast berörda och ansvariga. Detta hindrar inte verksamheten från att söka hjälp för att hantera krisen.

Enligt basöverenskommelsen mellan Arboga kommun och VMKF driver och samordnar beredskapssamordnaren och säkerhetssamordnaren arbetet kring krisberedskap, civilt försvar och säkerhets-skydd på övergripande nivå. Säkerhetsskyddsfrågorna drivs och samordnas med kommunens säkerhetsskyddschef.

4 Övergripande process för risk- och sårbarhetsanalys

I *Förlängd och justerad överenskommelse för kommunernas krisberedskap 2023 (MSB 2022 - 15507, SKL 2022/00754)* dvs förlängning av *Överenskommelse om kommunernas krisberedskap 2019-2022 (MSB 2018 - 09779, SKL 18/03101)* framgår det att kommunen ska:

- bedriva ett arbete med risk- och sårbarhetsanalys som avser det geografiska områdesansvaret, kommunens organisation, samt berörda kommunala bolag och kommunalförbund,
- använda underlaget från RSA arbetet i planering och genomförande av åtgärder för att öka förmågan att kontinuerligt bedriva samhällsviktig verksamhet, samt stärka förmågan att hantera extraordinära händelser,
- efter en inträffad händelse utvärdera kommunens hantering, både med avseende på kommunens verksamhetsansvar och i det geografiska områdesansvaret. Underlaget ska användas i arbetet med risk-och sårbarhetsanalys.

Grunden för kommunens RSA är det kontinuitetshanteringsarbete som Arboga kommun bedriver med att säkra upp sina samhällsviktiga verksamheter. Det innebär att fokus ligger på att systematiskt skapa en förmåga att fortsätta bedriva verksamheten på en tolerabel nivå oavsett vilken samhällsstörning som verksamheten utsätts för. Den strategisk inriktningen för RSA-arbetet är att:

- RSA-arbetet bygger på metoden för kontinuitetshantering och är därmed ett resultat av verksamheternas kontinuitetshantering,
- kommunala förvaltningar, helägda bolag och förbund ska delta i RSA-arbetet,
- identifiera risker inom det geografiska området,
- kritiska resurser kartläggs,
- åtgärdsförslag tas fram.

Arbetet med att identifiera regionala risker har genomförts tillsammans med närliggande kommuner och länsstyrelsen. Risker där regionala/nationella förhållanden råder har inte analyserats i detta arbete.

Roller och ansvar:

- Kommunstyrelsen är ytterst ansvarig för RSA dokumentet
- Kommunens förvaltningar, helägda bolag och förbund som bedriver alternativt är stödfunktion till samhällsviktig verksamhet ska inventera och analysera den egna verksamheten
- Västra Mälardalens Kommunalförbund ska initiera, stötta och samordna arbetet.

RSA-arbetet bör/kan samordnas mer än vad som görs idag med andra analysarbeten som (säkerhetsskyddsanalys enligt säkerhetsskyddslagen) och riskanalys enligt lag om skydd mot olyckor.

5 Kommunens geografiska områdesansvar

I *Förlängd och justerad överenskommelse för kommunernas krisberedskap 2023 (MSB 2022 - 15507, SKL 2022/00754)* dvs förlängning av *Överenskommelse om kommunernas krisberedskap 2019-2022 (MSB 2018 - 09779, SKL 18/03101)* framgår det att kommunen ska:

- ge aktörer som bedriver samhällsviktig verksamhet inom kommunens geografiska område möjlighet att samverka i syfte att uppnå samordning av förberedelser inför extraordinära händelser.

Samverkan sker främst mellan Arboga och Kungsörs kommuner i olika sammanhang men också med övriga aktörer i länet och då genom U-Sam (samverkan i U-län), regionala krishanteringsrådet och länets krisinformatörsnätverk. Genom samverkan i U-Sam och i Regionala rådet har kommunen en etablerad samverkan med viktiga aktörer i länet. Genom U-Sam stärker kommunen sin förmåga genom att tillsammans med övriga aktörer hitta formerna för en samlad lägesbild, gemensamma utbildningar för inriktning och samordningsfunktioner i länet samt öka förmågan att hantera information till allmänheten genom bland annat krisinformationsnätverket. Frågorna kring krisberedskap, civilt försvar och säkerhetsskydd bör lyftas in i alla de sammanhang som idag finns etablerade.

Enligt lag om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (SFS 2006:544) har Arboga kommun ett geografiskt områdesansvar. Detta innebär att kommunen har som uppgift att verka för samordning mellan alla som ingår i samhällets krisberedskap på lokal nivå. Vid en större samhällsstörning/extraordinär händelse har kommunen ansvar för att kalla samman berörda aktörer, leda och dokumentera möten och i samråd med berörda träffa överenskommelser om inriktning och samordning av åtgärder.

6 Inriktning på arbetet under mandatperioden

Under mandatperioden ska de övergripande planer som finns med i tabell under 3. *Övergripande arbete* tas fram. Utöver detta kommer även en rad prioriterade insatser att göras under mandatperioden inom de olika områdena.

Krisberedskap

- Den nyinrättade TiB organisationen ska konsolideras, övas och utvärdering av arbetsmetoderna ske
- Livsmedelsförsörjningsplan tas fram av Kostchefen
- Drivmedelsplan tas fram av AKTAB för kommunens prioriterade verksamheter
- Plan för trygghetspunkter tas fram
- Styrelsesplanen revideras enligt direktiv från Energimyndigheten
- Säkerställa att krisberedskaps- och säkerhetsskyddsfrågorna lyfts in på dagordningen i etablerade nätverk utifrån kommunens geografiska områdesansvar
- Utföra åtgärder identifierade genom Risk- och sårbarhetsanalysen.

Civilt försvar:

- Kommunens krigsorganisationsplan och dess bemanning tas fram
- Inventera behov av uttag av fastigheter och fordon.

Säkerhetsskydd:

- Revidering av säkerhetsskyddsanalys och säkerhetsskyddsplan
- Utifrån den övergripande säkerhetsskyddsanalysen ska de utpekade verksamheterna ta fram en djupanalys över sina objekt och system. Dessa analyser kommer att utgöra bilagor till den övergripande säkerhetsanalysen
- Påbörja arbetet med signalskyddsorganisation.

Sammanfattning

Arbetet med krisberedskap, civilt försvar och säkerhetsskydd ska i så stor utsträckning som möjligt integreras i det ordinarie arbetet. Allt detta för att säkerställa lagkrav, minska sårbarheter, risker och hot samt minska konsekvenserna av större samhällsstörningar och ytterst ha en planering för höjd beredskap och krig.